

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **PhDr. A. K., CSc.,** zastoupeného JUDr. Marií Nedvědovou, advokátkou se sídlem Sokolská 295, Česká Lípa, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, odbor provozu silničních vozidel, se sídlem nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2009, č. j. 350/2009-160-SPR/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2012, č. j. 4 Ca 20/2009-56,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 16. 12. 2008 vydal Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutí, ve kterém uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), spáchaného porušením § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za toto zaviněné jednání byla žalobci v souladu s § 22 odst. 7 zákona o přestupcích uložena pokuta ve výši 6000 Kč, sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu po dobu osmi měsíců a povinnost uhradit správnímu orgánu I. stupně náhradu nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Žalobce se měl provinit tím, že dne 18. 6. 2008 v nočních hodinách řídil motorové vozidlo po ulici 5. května v Praze 4 nedovolenou rychlostí. Vozidlu byla Městskou policií hl. m. Prahy naměřena rychlost 136 km/hod, přičemž nejvyšší dovolená rychlost jízdy byla v tomto úseku upravena svislou dopravní značkou č. B20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ na 80 km/hod. Tím se měl dopustit porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť nesplnil povinnost řídit se dopravními značkami a také spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o přestupcích, protože překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 40 km/hod. a více nebo mimo obec o 50 km/hod. a více. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 1. 2009.

[3] Dne 26. 2. 2009 podal žalobce ke správnímu orgánu I. stupně žádost o obnovu řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb. správní řád (dále jen „správní řád“), neboť se domníval, že najevo vyšla fakta, která nemohla a nebyla v předchozím řízení uplatněna a tyto podle něj podstatné skutečnosti uvedl do podané žádosti. Správní orgán I. stupně žádost o obnovu řízení rozhodnutím zamítl. Argumentoval zejména tím, že žalobce neposkytoval během řízení o přestupku potřebnou součinnost, a to především v oblasti dokazování. Přestože měl během původního řízení dostatek možností zpochybnit důkazní prostředky prováděné správním orgánem a navrhnout důkazy svědčící v jeho prospěch, neučinil tak. Ačkoliv byl žalobce vyzván, aby se dostavil k ústnímu projednání přestupku, bez omluvy se nedostavil. Nevyjádřil se ani k důkazům, které shromáždil správní orgán I. stupně, i když k tomu měl možnost. Není proto možné obnovit řízení z důvodů uvedených v § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu.

[4] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání k žalovanému. V odvolání žalobce uvedl, že se správní orgán I. stupně nevypořádal s navrženými důkazy, čímž absentuje princip zákonnosti. Opětovně navrhl provedení nových důkazů a ověření skutečností, které dle jeho názoru prokazují jeho nevinu. Žalovaný svým rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V zamítavém rozhodnutí žalovaný uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry uvedenými v napadeném rozhodnutí. Nadto konstatoval, že ve smyslu § 100 odst. 2 správního řádu se nemůže obnovy domáhat ten, kdo mohl tvrzený důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení, a proto nejsou splněny podmínky pro povolení obnovy řízení.

[5] Proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u městského soudu; v ní napadl činnost příslušníků Městské policie hl. m. Prahy, která podle něj neměla na základě § 79 odst. 8 zákona o silničním provozu oprávnění měřit rychlost na daném úseku bez součinnosti Policie ČR a tím činí důkazy, na jejichž základě bylo rozhodnuto, nepoužitelnými pro správní řízení. Přesto na jejich základě bylo rozhodnuto o spáchání přestupku, což žalobce shledal v rozporu se zákonem.

II. Shrnutí odůvodnění napadeného rozsudku

[6] Městský soud se v napadeném rozsudku zabýval zejména vztahem výše popsaných žalobních námitek vůči rozhodnutí, které bylo žalobou napadeno. Dospěl k závěru, že výše popsané námitky se vztahují nikoliv k nyní žalobou napadenému rozhodnutí o

zamítnutí žádosti na obnovu řízení, nýbrž na rozhodnutí, kterým správní orgán I. stupně rozhodl ve věci samé.

[7] Dále soud poukázal na to, že pokud by žaloba směřovala právě k zmíněnému rozhodnutí o uložení sankce, musel by ji odmítnout pro nepřípustnost. Nicméně z podané žaloby je zřejmé, že směřuje právě proti rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení, ačkoliv žalobní námitky směřují jinam.

[8] Z tohoto důvodu městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou, neboť žalobcovy námitky směřovaly k postupu obecní policie v původním řízení a nedotýkaly se rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto ve věci návrhu na obnovu řízení. Soud tedy nemohl k těmto důvodům přihlédnout. Dále se soud vyjádřil k návrhu petitu v podané žalobě; zdůraznil užití § 78 s. ř. s., podle kterého soud, pokud shledá žalobu důvodnou, rozhodnutí zruší a pokud shledá žalobu nedůvodnou, tak ji zamítne. Navrhl-li žalobce, aby soud řízení o přestupku zastavil, nemohl proto soud k takovému návrhu přihlédnout.

III. Shrnutí argumentace v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Proti rozhodnutí městského soudu brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. V ní kritizuje postup městského soudu, který se odmítl zabývat jeho námitkami, jež se týkaly postupu městských strážníků a zákonnosti důkazů použitých v řízení před správním orgánem v původním řízení o uložení sankce. Uvádí, že napadl rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu pro nezákonnost a vady řízení a že o původním přestupku bylo rozhodnuto v rozporu se zákonem, neboť obecní policie nebyla oprávněna v daném úseku k měření rychlosti. Pokud tak učinila, nemohla takto získaná informace posloužit jako důkaz v přestupkovém řízení a pokud se tak stalo, tak je rozhodnutí na jejím základě učiněné nezákonné. Městský soud se však s touto námitkou nevypořádal, neboť své rozhodnutí odůvodnil tím, že se námitka netýká rozhodnutí, proti kterému byla podána žaloba, a proto k ní nebylo možné přihlédnout. Stěžovatel namítá, že se přitom jedná o novou skutečnost, ke které měly správní orgány přihlédnout z úřední povinnosti a to že tak neučinili, nesmí být k tíži žalobce.

[10] Stěžovatel namítl, že tyto skutečnosti mu nebyly v přestupkovém řízení známy a nad to mu nebylo umožněno využít svého práva na obhajobu, neboť mu nebylo řádně doručeno ani předvolání k jednání ani rozhodnutí o spáchání přestupku. Důkaz, na jehož základě bylo proti němu rozhodnuto, se ukázal být nepravdivým a nezákonným. Proto byl na místě postup podle § 76 odst. 1 písm. c) správního řádu a správní orgán měl řízení o přestupku zastavit, neboť spáchání přestupku, o němž je vedeno řízení, nebylo stěžovateli prokázáno. Z těchto důvodů navrhuje stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný vyjádření ke kasační stížnosti nepodal.

IV. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná

[13] Pro úvod soud připomíná princip institutu obnovy řízení. Obnova řízení není řádným opravným prostředkem, jímž by bylo možno zasáhnout do výsledku dosud nepravomocného rozhodnutí. Naopak, je kombinací mimořádného opravného prostředku a dozorčího prostředku, tedy je nástrojem, kterým lze za určitých, v zákoně taxativně vyjmenovaných podmínek, narušit již existující právní moc rozhodnutí a znovu obnovit původní řízení ve věci samé. Tyto podmínky jsou normovány v § 100 správního řádu a zákon poměrně přísně stanovuje pouze dvě podstatné skutečnosti, za kterých lze povolit obnovu řízení. Zmíněné ustanovení tak klade důraz na význam právní moci rozhodnutí a jím pevně založená práva či povinnosti účastníků řízení. Norma tak lpí na neměnnosti stavu založeného pravomocným rozhodnutím, do něhož lze zasáhnout pouze při splnění taxativně vyjmenovaných podmínek. Jak již bylo zmíněno, v řízení o žádosti o obnovu řízení není znovu přezkoumávána věc sama, neboť ta už je pravomocně rozhodnuta, nýbrž je zkoumáno toliko naplnění podmínek pro obnovení řízení. Až v okamžiku rozhodnutí o existenci důvodů pro obnovení řízení může toto být obnoveno a poté může dojít k přezkoumání původního rozhodnutí ve věci samé.

[14] V žádosti o obnovu řízení stěžovatel uvádí, že bylo naplněno znění § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, tedy že vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit. Za tyto nové skutečnosti a důkazy pak označuje následující: zaprvé fakt, že protokol o přestupku je podepsán osobou, kterou stěžovatel nezná, přitom se jedná o podpis, který by jej měl identifikovat. Za druhé skutečnost, že v době kdy byl spáchán přestupek, se nacházel na podnikovém školení, a tedy není možné, aby se nacházel v Praze a dále fakt, že vozidlo, které bylo zachyceno na fotografii, řídí i jiné osoby jemu blízké a doklady jsou trvale umístěny ve stínítku řidiče a to včetně občanského průkazu. Dále pak upozorňuje na to, že z fotografie není patrné, kdo vozidlo řídil.

[15] Pro posouzení toho, zdali má být obnoveno řízení, však není podstatné, jaké důkazy a tvrzení se snaží žadatel o obnovu uplatnit, nýbrž to, jestli jsou splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro zahájení obnovy řízení. Z ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu jednoznačně vyplývá, že důkazy a skutečnosti, pro které má být obnoveno řízení, musí být dříve neznámé a účastník, jemuž jsou ku prospěchu, je nemohl uplatnit v původním řízení, nebo se dříve provedené důkazy ukázaly nepravdivými. Kumulativní požadavek na novost důkazů a skutečností a současně nemožnost jejich uplatnění v původním řízení, v posuzovaném případě naplněna není.

[16] Až v řízení před městským soudem stěžovatel namítal, že důkaz, na jehož základě bylo rozhodnuto o spáchání přestupku, se ukázal být nepravdivým. Nepravdivost důkazu pak spatřoval v tom, že byl získán nezákonným postupem a tedy nemohl být použit ve správním řízení. K tomu je nutné uvést, že i na tuto část ustanovení o obnově řízení se vztahuje podmínka novosti a nemožnosti uplatnit toto tvrzení v nalézacím řízení. Stěžovatel mohl tuto výhradu namítnout v řízení o přestupku vedeném správním orgánem I. stupně, případně v odvolání proti rozhodnutí o spáchání přestupku. Tvrzení, že důkaz,

na jehož základě bylo rozhodnuto, se ukázal nepravdivým, však nemůže posloužit jako důvod pro obnovení řízení, neboť nenaplňuje výše zmíněnou základní podmínku, tedy že žadatel o obnovu řízení nemohl toto tvrzení uplatnit dříve. Nejvyšší správní soud souhlasí s právním posouzením městského soudu, který v odůvodnění rozsudku uvedl, že v rámci řízení o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ve věci návrhu na obnovu řízení se již nezabývá přezkoumáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku, nýbrž pouze přezkoumává postup žalovaného a správního orgánu I. stupně v řízení o tomto návrhu a proto shledává žalobu nedůvodnou.

[17] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovateli bylo dne 8. 9. 2008 doručeno oznámení o zahájení řízení o přestupku společně s předvoláním k jeho projednání. Po stěžovatelově omluvě mu bylo doručeno i předvolání v náhradním termínu. Stěžovatel tedy věděl, že proti němu bylo zahájeno přestupkové řízení. Bez udání důvodu se stěžovatel nedostavil na projednání přestupku a nadále mu byly všechny písemnosti doručovány tzv. fikcí. To je však ve smyslu ustanovení § 23 a § 24 správního řádu nutné považovat za řádné doručení. Námitka stěžovatele, že mu nebylo umožněno hájit se během řízení, ani podat řádný opravný prostředek, neboť mu nebylo doručeno ani předvolání k jednání a ani rozhodnutí o přestupku, není tedy opodstatněná.

[18] Všechny výše zmíněné, stěžovatelem označené skutečnosti a důkazy, stěžovatel mohl a měl uplatnit již v původním řízení, o kterém byl řádně informován. Přesto tyto skutečnosti a důkazy svědčící v jeho prospěch neuplatnil, bez omluvy se nedostavil k projednání přestupku a dále se o řízení nezajímal. Smyslem nalézacího řízení, ať už se jedná o řízení v prvním stupni nebo o řádný opravný prostředek, tj. odvolání, je objektivně poznat zkoumaný skutkový stav. V rámci toho je účastníkovi řízení umožněno, aby uplatnil své právo na obhajobu. K těmto právům mimo jiné jistě patří například právo vyjádřit se k navrhovaným důkazům, nebo navrhovat důkazy vlastní. Stěžovatel těchto svých práv však nevyužil, přestože mu to bylo řádně umožněno. Pro nové skutečnosti nebo důkazy, se obnovuje správní řízení jen za předpokladu, že vyšly najevo po právní moci rozhodnutí, nebo je účastník vůbec neznal a také je bez vlastního zavinění nemohl uplatnit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 06. 2004, čj. 6 A 176/2002 – 75, č. 357/2004 Sb. NSS a ze dne 6. 6. 2012, čj. 1 Afs 25/2012 - 41). Ani jedna z těchto podmínek nebyla stěžovatelem splněna a proto se Nejvyšší správní soud ztotožnil s rozhodnutími žalovaného i městského soudu a kasační stížnost zamítl.

V. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[20] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu